

afb. 2. Wimpel, vervaardigd door H. Elbers. De broekzijde is beschilderd met producten in balen, vaten en kisten, met daaronder de tekst 'Koophandel en Zeevaart'. Voorts een afbeelding van Mercurius en een koopvaardijfregat met aan de grote mast een naamwimpel met 'H. Elbers' en aan de bezaansmast de nummer-vlag 10. (MMR, M2730)

meestal anoniem is. In de afgelopen decennia is echter geleidelijk duidelijk geworden dat er in de negentiende eeuw vlaggenmakers waren die zich specialiseerden in het beschilderen van vlaggen en wimpels ten behoeve van de beurtvaart. Een voorbeeld daarvan is de familie Elbers uit Zwartsluis. Verschillende generaties Elbers legden zich –naast het maken van gewone vlaggen en het schilderen van (scheeps)sierwerk– toe op het beschilderen van vlaggen met allegorische voorstellingen, die betrekking hebben op scheepvaart, handel en nijverheid.⁷ Diverse musea, waaronder het MMR, en particulieren bezitten vlaggen en wimpels die met de naam 'Elbers' zijn gesigeneerd.⁸ 'Elbers' is dan ook langzamerhand een soortnaam geworden voor beschilderde vlaggen en wimpels uit de negentiende eeuw. Vlaggen die niet met 'Elbers' zijn gesigeneerd, worden geregeld aan deze vlaggenmakersfamilie toegeschreven; soms terecht, maar vaak ook niet. (afb. 2)

De wimpel van de weduwe Horians deed de vraag opkomen of er in de negentiende eeuw misschien ook vlaggenschilders in Rotterdam actief waren geweest. Een wimpel die zo'n duidelijke relatie met Rotterdam heeft, zou tenslotte heel goed hier kunnen zijn gemaakt. Op de wimpel staat de afkorting 'A.G.P.s'. Is dit misschien de vervaardiger? In de Rotterdamse adresboeken vond ik echter geen vlaggenmaker met deze initialen. Wel trof ik een andere persoon aan met deze initialen: de commissionair in granen Anthony Gerard Paats. Hij was kennelijk de schenker van de wimpel. Dit was een gelukkige vondst, maar niet het antwoord op de vraag of er in de negentiende eeuw vlaggenschilders in Rotterdam werkzaam waren. Het nauwkeurig bekijken van de vlaggen in de collectie van het MMR leverde wel enkele namen van vlaggenschilders op. Behalve de naam van H. Elbers werden ook de namen aangetroffen van C. Boom, F.H. Pijnappels en W. Wolff.